

VÁNOČNÍ ROMANCE

Zazvonil u ní přesně v osm ráno. Otevřela dveře a na očích měla černé brýle...

Předchozího dne se oba zúčastnili jedné konference a večer si už celá společnost jen tak hověla v hotelové kavárně, popíjela a povídala si.

Jeho vyprávění ji zaujalo tím, že se rozprávěl o své činnosti v dobrovolnickém programu u jedné organizace, která pomáhala nevidomým a slabozrakým.

„A pak jsem dostal nápad,“ pokračoval ve svém vyprávění. „Většina lidí ani netuší, co to znamená projít Prahou a nic nevidět. Tak jsem se rozhodl jim to umožnit. Občas provádím městem přátele, kteří si to chtějí zkusit. Procházíme městem, oni nic nevidí a vnímají Prahu úplně jinak, než dosud a po takovém dni jsou jako vyměněni. Aspoň na chvíli. A to se o ně starám a vůbec se neseškávají s problémy, které musí každý den překonávat nevidomý člověk, který se městem pohybuje sám.“

Společnost jeho vyprávění zaujalo a ona pozorně poslouchala a začala přemýšlet, jaké to asi je...

A to provádíte za každého počasí? A jaké je nejvhodnější oblečení? A kolik máte zájemců? A co vám pak říkají? Povězte nám něco o té jejich proměně... znělo kolem.

„Nevidomý si počasí také nemůže vybírat. Takže občas se ocitne i na náledí... A jednou jsem doprovázel dámu, která chtěla nevim proč poznat, jaké je to nevidět a pohybovat se terénem na vysokých podpatcích. No, nakonec to zvládla. Ale pro začátek je samozřejmě nejlepší sportovní oblečení a pevné boty.“

Večer zrušila všechny akce a upozornila své přátele, že v následujících dnech bude nedostupná. Stejně už měli všichni svůj vlastní vánoční program, jenom ona byla sama a ani nic zvláštního neplánovala.

Někteří účastníci konference už odjeli, ale pán, který tak zajímavě vyprávěl, zůstal v hotelu i přes Vánoce.

Nakonec se definitivně rozhodla a zaklepala na dveře jeho pokoje. Nevypadal ani moc překvapeně. Už dříve s potěšením kvitoval, že na něj sice žádné otázky nemá, ale o to více naslouchá.

„V osm hodin ráno si vás vyzvednu,“ potěšil ji. „A můžu vám nabídnout černé brýle, které jsou upraveny pro výcvik budoucích dobrovolníků. Aby si to také vyzkoušeli. Opravdu přes ně nic nevidíte.“

Bydlela nedaleko. Zazvonil u ní přesně v osm ráno a ona už byla připravena. Oblečena byla v zimním plášti a dlouhé teplé sukni, ale na nohou měla, jak si s uspokojením všimnul, jenom lehké boty s velmi tenkou podrážkou. Na očích měla půjčené černé brýle.

„Takže jste se rozhodla vnímat město svými chodidly,“ usmál se a začal s instruktáží. Rychle pochopila signalizaci, kdy je před ní schod nahoru nebo dolů a kdy má udělat delší krok. Také to, jak se nastupuje do tramvají, autobusů a metra. Pak už se do něj zavěsila. Vnímala jeho pevnou oporu a ten pocit byl mnohem intenzivnější než kdy jindy. Vyrazili do předvánočního mumraje.

Černé brýle se osvědčily – a ona s úžasem zjistila, jak se najednou daleko víc spoléhá na sluch a cítí pod sebou všechny změny terénu. Také vůně dnes byly mnohem intenzivnější. Už ji nerušil optický smog a najednou poznávala město z úplně jiné stránky.

Vzali to přes Nový svět, oba ho znali z vyprávění Jiřího Anderleho, a její průvodce jako zkušený reportér líčil, kde právě jsou a která historika se zde odehrála. Královsky se při tom bavili a vzájemně si doplňovali vzpomínky na malířovo vyprávění.

„Doufám, že se neobjeví Bady, postrach Hradčan.“

„Máte strach ze psů?“ zeptal se zkoumavě.

„Ale vůbec ne,“ zamítla jeho pošetilou domněnku. „Jenom bych tu bestii ráda viděla na vlastní oči, takže bych ty brýle musela aspoň na chvíli sundat. A dokud nevidím, neuvěřím, že si ho pan Anderle nevymyslel.“

Chvíli poseděli v jedné kavárničce a pak se vydali na Petřín...

I přes jeho spolehlivou oporu musela každý svůj krok pečlivě kontrolovat a to ji nutilo, aby se soustředila na tady a teď jako nikdy předtím. Kdysi od někoho slyšela o tom, že se do takového stavu soustředění může dostat šachista, a to až do té míry, že ho přestanou bolet i zuby... začínala tomu rozumět.

Cesta do kopce ji unavila, ale nebylo to zatím nepříjemné. A také byla zvědavá, co všechno ji dnes ještě čeká – když jsou ty Vánoce. Ale pak od sebe myšlenky na to, co bude nebo co by mohlo být, zahнала daleko. Nechám tomu volný průběh, rozhodla se, přestože po celý svůj život vždycky mívala všechno pod plnou kontrolou.

Pomalů se doloukali na Petřín. Překvapilo ji, jak se náhle změnil zvuk města pod nimi. Už se začal ozývat hlad, a proto přivítala, že se dostali na Nebozízek, kde je čekal oběd.

„Jen se hezky krmte sama,“ četl jí myšlenky. „Ruce máte volné a kuřecí řízek také není žádná ryba.“ Do klína jí položil ubrousek a nakonec všechno dopadlo docela uspokojivě.

„Dokáže si nevidomý člověk sám uvařit kávu?“ zajímala se.

„Dokáže sám spoustu věcí,“ odvětil. „V dnešní době už je vymyšleno mnoho kompenzačních pomůcek, které ocení i ti, kteří ještě trochu vidí. Při přípravě kávy nebo čaje se používá hladinka – signalizuje, že už je šálek plný.“

Po obědě se přesunuli na Smíchov. Část cesty jeli tramvají. Nástup i výstup zvládli na jedničku.

Vytáhl skládací bílou hůlku a rozložil ji.

„Chcete si zkusit samostatnou procházku?“ Souhlasila a s vervou se pustila vpřed. Za chvíli už bezpečně poznávala pravý okraj chodníku a rozhodla se zrychlit.

Dostala takovou ránu do hlavy, až se zapotácela. Byl na to připraven, včas ji zachytil a hůlku opět složil a schoval.

„Na té ceduli bylo napsáno: Snížený podhled, pozor na hlavu. Je umístěna přesně tak, aby do ní nevidomý člověk narazil,“ suše konstatoval. „Proto se dělá trasování, aby se našla optimální cesta z bydlíště třeba na tramvaj nebo metro. Dost často se ovšem stává, že někdo rozkope chodník a třeba půl roku to tak nechá být.“

Začala o tom přemýšlet. „To je s námi opravdu tak špatné?“

„Dříve to bylo mnohem horší,“ ujistil ji. „Ještě chcete pokračovat?“

„Je to sice nezvyklá námaha, když se musím soustředit na každý krok, ale ještě něco vydržím.“

Na Smíchovském nádraží nasedli do vlaku.

„Na špacíru?“ vítal je s úsměvem průvodčí lokálky. „Ještě pamatuju tu dámu v lodičkách na vysokém podpatku. To jsme tenkrát všichni ve vlaku zírali. Byli jsme překvapeni, že nedošlo k žádnému výronu. Musela mít opravdu dobré vedení,“ mrkl na něj. „Říkali jsme jí Lejdy. Jak se jí vede?“

„Pokud je mi známo, tak velmi dobře. A v černých brýlích a v lodičkách chodí už pouze jednou v roce na Hej mistře, vstaň bystře. Aby tu hudbu hlouběji vnímala.“

„Tak to dělá dobře. Rozhodně líp, než když s vámi tehdy šla do toho údolí. Ale nejspíš jí to prospělo, přes všechny ty nateklé kotníky. Tady slečna naopak vypadá, jak bych to řekl, mnohem víc kántry.“

Slečnu to tak potěšilo, že si hned, Praha-Nepřaha, umínila, že už i kántry zůstane. Nebo se aspoň bude snažit.

„Ale já budu mít asi také pěkně nateklé kotníky, i když nemám vysoké podpatky,“ povzdechla. „Šla tu řeč o nějakém údolí?“

Poznala to brzy. Na jedné stanici vystoupili a za chvíli dorazili mezi skály a cestou necestou se pustili skrz.

„Tady sbírali Rychlé šípy trilobity,“ poznamenal.

Osahávala skály a představovala si, že kráčí po dně pravěkého moře.

Mlčky si vychutnávali klid od města a jeho ruchů a bez zvláštních příhod prošli celým údolím. Na jeho konci si dali zasloužený svařák a pak už zamířili k domovu.

Doprovodil ji až ke dveřím. Ani si nesundala černé brýle a dál ho také nepozvala.

„Opravdu to bylo náročné,“ řekla na omluvu. A jakoby ji něco právě napadlo: „Přijďte sem v devět.“

V devět hodin opravdu zazvonil. Už se také stihnul převléci a připravit se na dnešní sváteční večer.

„Dále,“ ozvalo se zevnitř. Vešel do bytu, pokračoval do obývacího pokoje a zatajil se mu dech. Uvnitř byl svátečně nazdobený a osvětlený vánoční stromeček, vedle něj pohovka a na ní seděla dívka, oblečená ve svých nejlepších svátečních šatech. Nohy v lodičkách na jehlách měla položeny na taburetu. Její stále ještě nateklé kotníky byly ovázány stuhou, zakončenou skvostnou mašlí. A hned vedle ležely dvě exkluzivní vstupenky na půlnoční Rybovku. Na přiloženém lístku stálo: „Děkuji za vedení a za to, že nedošlo k žádnému výronu.“

Seděla a usmívala se. Na očích měla černé brýle a ve vlasech další stuhu se stejnou vánoční mašlí. Ruce měla složeny v klíně a na nich ležela připravena čtvrtá adventní stuha.

Na velkém ozdobeném stole hořely čtyři adventní svíčky, které společně s adventními stuhami dodávaly celému prostoru zvláštní kouzlo. Na servírovacím stolku stála láhev vína a vonělo vánoční cukroví. Tomu všemu vévodila mísa se smaženým kaprem.

Než se dostatečně vynadíval, ozvalo se zvonění vánočního zvonečku.

Usmál se a pak přijal ten nabídnutý dámský gambit. Sehnul se a pečlivě jí tou připravenou stuhou pevně svázal ruce. Povedla se mu i ta vánoční mašle. Pak přes to své veledílo rozložil ubrousek a začal ji krmit.

INTERMEZZO

Na otázky typu Kam se poděla třetí stuha? nenabízí autor žádnou jednoznačnou odpověď. Její šat byl dlouhý a noc před nimi ještě delší.

Na další dotazy ohledně bestie jménem Bady může potvrdit, že v tomto případě si nic nevymyslel.

<https://www.mujrozhlaz.cz/laska-za-lasku/bady-postrach-hradcan-porad-pribehu-rozjimani-na-ulicku-novy-svet-spisovatele>

Posluchače zde obzvláště zaujme osud Bohumila Hrabala. Trable toho druhého holt vždycky potěší. – 37. minuta vyprávění.

xxx

Konzumace ryby je ovšem vždycky ošemetná záležitost, ať se jedná o pokrm či znamení. Nikam nespěchali a dost možná si ani nezačali tykat. Takže náš příběh by mohl pokračovat všelijak. Realistům, kteří si pomyslí: no tak už se snad vyblbli a teď jsme zvědaví, jak se jim bude dařit ve všedním životě se vším, co přináší, může autor nabídnout řešení, které by je plně uspokojilo. I s tím závěrečným potleskem.

<https://www.youtube.com/watch?v=k-S3XD1bRTQ>

Přesto se mu ten příběh proti takovému konci vzbouřil a tak nějak se dokončil sám a úplně jinak.

LEJDY

Nespěchali. Ryba je vždycky ošemetná záležitost, ať už se jedná o pokrm, znamení či Půlnoční mši.

Dojeli v naprostém tichu a soustředění. Následoval přípitek a pak už byl nejvyšší čas pro odchod.

Nebylo to daleko a tak ani moc netrpěla. Ve vánoční atmosféře vychutnávala hemžení lidí, kteří spěchali domů nebo stejně jako oni do koncertního sálu.

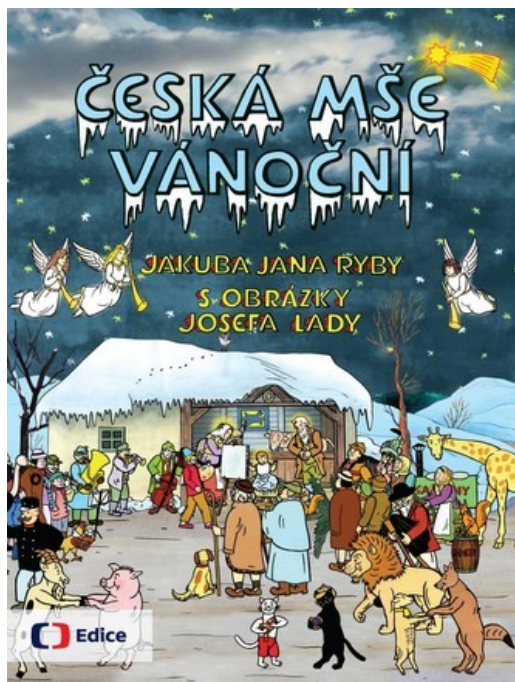
Ještě než ji uvedl na místo, viděl opodál postávat skupinku známých osobností. Uprostřed nich Lejdy – a vypadala tak osamoceně, až ho bodlo u srdce.

Připomněl si, co řekl průvodčímu na jeho dotaz. Nechtělo se mu do podrobností a tak prohlásil, že se jí vede výborně. A až teď si uvědomil, že jeho společnice sebou při těch slovech trochu škubla a on tomu nevěnoval pozornost – myslel, že snad jen špatně došlápla.

Už dávno zjistil, co Lejdy tehdy vedlo, aby vyhledala jeho společnost a využila jeho služeb. Vždycky to bral jako rozmar a hru spíš jen ze zvědavosti. A choval se k ní jako ke Štíru, který má své vrtochy, ale vždycky si stojí za svým a nepodléhá žádným změkčilostem. Pak mu pomalu došlo, že se už dlouho připravovala na to, že spíše dříve než později úplně přijde o zrak. A lékaři v tomto případě nemohli nijak pomoci.

Ale to už bylo pozdě. K výronu přece jenom došlo. Nedokázal se k ní přiblížit tak, jak by bylo třeba, a ona pochopila, že to dělá víceméně ze soucitu a přerušila s ním kontakt. Od té doby žila sama.

Nikdo z přítomných nemluvil, všichni už se vnitřně připravovali na hudební a duchovní prožitek. Jen ještě zahlédl, jak mu pokynul jeden známý ze skupinky kolem Lejdy. Opětoval pozdrav a najednou si uvědomil, od koho získala jeho společnice na poslední chvíli ty V.I.P. lístky.... Jak je ten svět malý, pomyslel si.

Pomalou došli na svá místa a pak už je čekal ten nejhezčí zážitek v roce a možná i v životě. Všichni společně s radostí v srdci děkovali za narození Ježíška a odcházeli naplněni novou silou pro prožití všech svátečních dnů.

Nemluvili ani cestou domů. Zase ji doprovodil až ke dveřím a ona ho ani tentokrát nepozvala dál.

„Děkuju za všechno,“ zašeptala, když stáli přede dveřmi.

„I já mám za co děkovat“, opětoval její zdvořilost a dvorně jí na rozloučenou políbil ruku. Překvapilo ji to, ale ani teď si černé brýle nesundala.

„Slibte mi, že se zase brzy setkáme“, loučil se v naději na pokračování příběhu.

„Dobrá, snad se ještě uvidíme,“ řekla a zmizela mu za dveřmi.

Vyslal vzhůru za dnešní den tak horoucí poděkování, jakého jen byl schopen a rychle kráčel ke svému hotelu. Najednou jako by do něj udeřil blesk a zatmělo se mu před očima.

Cože to říkala? Snad se ještě uvidíme?

Zalupal po dechu a musel se zastavit. Všechno mu začalo teď už rychle docházet.

Došlo mu, že znala Lejdy a její příběh, i když se asi nepoznaly osobně. Na mši se vidět nemohly, ale nejspíš o sobě dobře věděly.

To gesto jeho známého teď najednou vypadalo, jako že jim oběma drží palce.

Zamlada, když jim ještě nebylo nic svatého, tomu říkali: Tak to ví jenom Deža a svatý Petr.

Deža ví....

Uvědomil si, že ho naposledy viděla, když zaklepal u jeho dveří v hotelu, aby si domluvila doprovod. Od té doby už před ním ty brýle nesundala. Až teď to její jednání plně pochopil. Zvykala si na to, že ho v budoucnu vidět nebude.

Cítil, že dostal druhou šanci. Štíra tehdy zklamal.

Rybu nezklame. Cítil, jak v něm narůstá odhodlání udělat všechno, co bude v jeho silách.

Teď už je také zralejší. Vydrží.

Vydrží spolu až do konce.

Otto Blümel

Poznámka redakce: Tenhle vánoční příběh ve mně vyvolal řadu asociací. Ačkoli to není téma námořní, ani jachtařské, myslím, že zamyšlení nad tím, jak svět vnímají lidé, kteří mají méně štěstí než my, je poučné. V příštím roce se možná na stránkách Zpravodaje setkáte s tématy, která budou „Vánoční romancí“ volně inspirovaná.